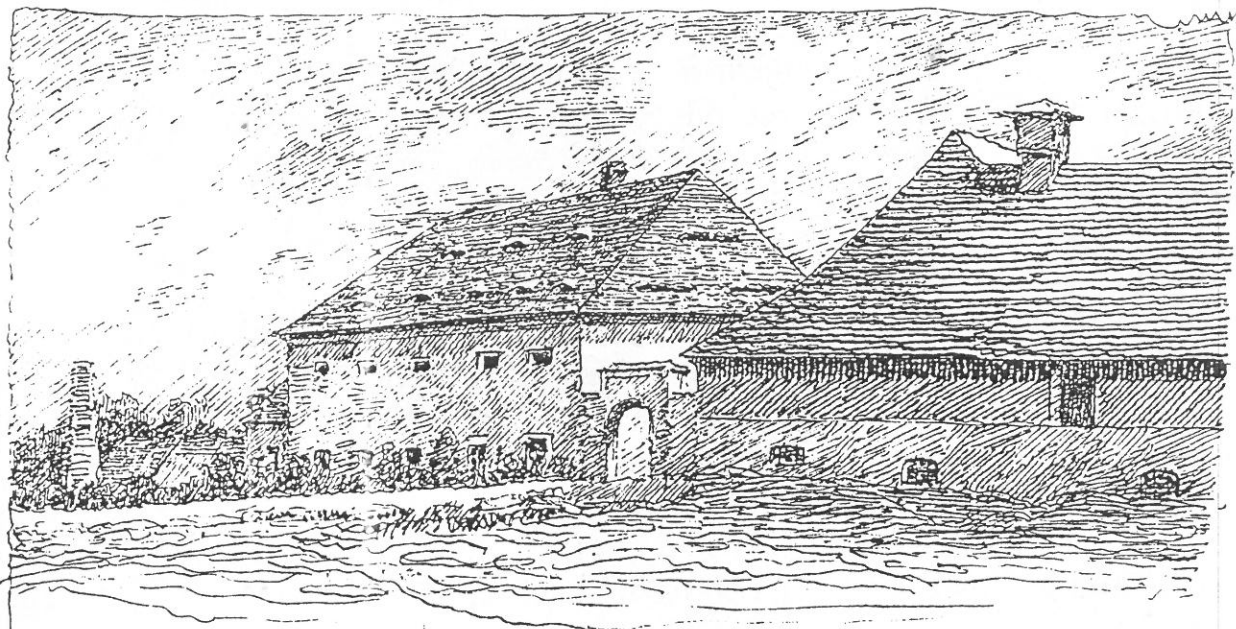

CÍTOLIBSKÝ ZPRAVODAJ

2 / 1999

IV. ročník

NEJSTARŠÍ BUDOVA ZBYTEK DVORA PANSKÉHO z XVI. STOLETÍ

OBECNÍ ÚŘAD INFORMUJE

☉ Dne 19.4.1999 zahájila provoz školní jídelna v MŠ. Pro Vaši informaci činily náklady na obnovení provozu v MŠ celkem 180000 Kč, z toho nám uhradila Česká pojišťovna 170000 Kč.

☉ OÚ požádal počátkem roku Památkový ústav v Ústí nad Labem o dotaci na opravu střechy zámku. Bohužel dotace nám nebyla poskytnuta. Nezbyvá než žádost obnovit na rok 2000.

☉ OÚ Peruc nás požádal o finanční příspěvek na vydání publikace kreseb Bohumila Lůžka, z nichž některé pocházejí také z Cítolib. OÚ se bude podílet na vydání knihy částkou 3000,-Kč.

☉ Byl zadán projekt na dokončení vodovodu v ulici Na Aleji v západní části Tyršova náměstí a dokončení kanalizace v Zeměšské ulici.

☉ Je dokončen projekt na vybudování zdravotního střediska v přízemních prostorách mateřské školky.

☉ Požádal nás ing. Vohánka o odstranění autobusové zastávky ze stávajícího místa, protože tato plocha je jeho majetkem.

☉ OÚ požadoval na Úřadu práce pět pracovníků na veřejně prospěšné práce. V zimních měsících byl připraven plán práce pro tyto zaměstnance. Jednalo se o úklid Bažantnice obnovu dopravního značení, nátěr veřejného osvětlení, opravy kanalizačních vpustí a další drobné akce. Bohužel ÚP nám oznámil, že pro nedostatek finančních prostředků nám nemůže vyhovět.

☉ V měsíci květnu proběhlo jednání v Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR v ÚL. Byl projednán převod odpadních vod z Cítolib do ČOV Louny. O výsledku jednání budeme písemně informováni.

☉ Obecní rada projednala dodatek č. 6 ke smlouvě o financování povinné školní docházky dětí, které mají trvalé bydliště v Cítolibeč. Z projednávání vyplynulo, že některé děti navštěvují lounské školy i přes možnost navštěvovat školu v Cítolibeč. V současné době se jedná o 9 dětí. Jsme si vědomi, že rodiče mají nárok rozhodnout, kam bude jejich dítě chodit do školy. Na druhé straně je pravda, že neinvestiční náklady v lounských školách jsou vyšší než v cítolibské. Zdaleka přitom nejde jen o peníze. Podle současného trendu by mohlo dojít snadno ke zrušení školy.

Dne 10.5. 1999 navštívil naši obec p. poslanec ing. Starec. Mimo jiné projevil zájem navštívit základní školu a po návratu nešetřil chválou nad jejím stavem a úrovní.

☉ Firma ART AGENCI OLAF HOTOFSON požádala OÚ o pronájem areálu na zámecké zahradě. Sdělili jsme zástupci agentury, p. Hozovi, že pronájem je možný pouze za předpokladu, že zajistí stavební povolení na zařízení

vybudované p. Tarabou, protože dosavadní povolení bylo vydáno pouze pro p. Tarabu.

Pan Hoza byl pozván na jednání Obecní rady. Té předložil návrh nájemní smlouvy. Její obsah a podmínky byly však pro OÚ nepřijatelné. Ve snaze najít řešení a dohodu jsme neuspěli a pan Hoza z jednání odešel.

⊙ OÚ byl předložen podnikatelský záměr firmy Diamar pana Jaroslava Podoláka, který zamýšlí otevřít provozovnu v přízemí nákupního střediska. Předmětem podnikání bude drobná výrobní činnost a kompletace. Jedná se o výrobu komponentů pro sestavování porcelánových patrových podnosek, výrobu ikeban ze sušených trav a květín, kompletaci porcelánových sad, sestavování hodin s porcelánovým talířem jako základem. Všechny tyto práce budou prováděny výhradně pracovníky se změněnou pracovní schopností.

⊙ Byla provedena oprava klempířských prvků na Dělnickém domě a výměna okapů na přístěnku úkrytu CO v zámku současně s opravou okapů hasičárny.

⊙ Návrh na doplnění programu jednání OZ:

Navrhuje doplnění bodu č.5. Návrh na odprodej akcií SČE a SČP. Uvedené akcie získaly obecní úřady v rámci částečné privatizace uvedených resortů. Akcie jsou dosud „neobchodovatelné“. Přes tuto skutečnost se v květnu objevila nabídka na jejich odkoupení formou půjčky od BNP-Dresdner Bank. Akcie zde slouží jako jištění poskytnutého úvěru. Uvedená banka nabízela 3.300,-Kč za akcii. V současné době cena pozvolna stoupá a nyní se pohybuje okolo 5.000,-Kč. Protože tyto akcie vlastní všechny OÚ, vzniklo pro jejich správu Elektrárenské a plynárenské sdružení měst a obcí severních Čech. Ve správní radě tohoto sdružení jsou také dva starostové z okresu Louny - p. Zedník a p. Suchopárek. Tito pánové nás oslovili 18.června po skončení okresního shromáždění s tím, že EPSMOSČ připravuje společný postup při prodeji zmíněných akcií. V současné době hledají obchodního partnera, se kterým vstoupí do jednání. Při současném tempu příprav prodeje akcií bude vhodné rozhodnout o prodeji akcií již na dnešním zasedání Obecního zastupitelstva a zplnomocnit Obecní radu k dalšímu jednání.

Předpokládaný prodej se uskuteční v červenci a srpnu. Ještě na doplnění: OÚ vlastní 274 akcií SP a 865 SČE, to je celkem 1139 akcií. Při stávající ceně 5.000,-Kč je jejich hodnota 5.695.000,-Kč.

Václav Karban, starosta obce

Večerní

Halí - belí,
výři měli
u Berounky svatbu, hůúú,
létali a dováděli -
škoda, že též nemohúúú...

Enyky - benyky,
výr je moc veliký,
široko - daleko
je slyšeti jeho hůúú:
jezevce to probudilo,
vysoukal se z brlohu...

Enyky - benyky - kliky - bé,
komu se zdá nelibé
to výrovo táhlé hůúú,
když měsíc studeně svítí
na nebeském oběhu...?

Týnum - tánum,
houká vodě, lesům, lánům,
svoje tajuplné hůúú,
je v tom vše: síla a touha,
ba i smysl pro něhů...

„Proč ta sova houkala,
hopsa - hejsa, jo - ho - ho,“
trempové u ohně pějí,
kytáry je provázejí
a výrové po skalách
přizvukují do toho:
„Hůúú - hůúú - hůúú, jipija - jou
tohle také vejři jsou...“

(Dobromil Lím, 1987)

Všude je dobré i špatné, záleží na lidech

Rozhovor s Pavlem Rybkou

Odešel jste v roce 1968. Rozhodl jste se náhle na základě událostí, nebo to byla touha po cestování?

Oboje. Jako dítě jsem miloval cestopisy Stevenson, Heyerdahla, Maye, Verna. Maminka mě posílala ven, abych pořád neseděl s knížkou doma, u babičky jsem poslouchal hodně četbu v rádiu. Taky to bylo z politických důvodů, ta urážka při ruské okupaci! Byl jsem moc proti okupaci, měl bych velké problémy s režimem...

Když jste přijel za hranice, co bylo pro vás nejtěžší?

Samozřejmě jazyková bariéra. Práce bylo hodně, ale neuměl jsem se v oboru, který jsem doma dělal, domluvit, nemohl jsem dostat dobrou práci.

Kde se vám ve světě líbilo nejvíc?

Moc se mi líbilo v Jižní Americe. Všude je dobré a špatné, záleží na lidech. Tam se mi líbili lidi; třeba to, jak zpívali...

Kam byste se chtěl ještě podívat?

Do Austrálie. V roce 1984 jsem byl plně připraven na cestu. Byl jsem jediný, kdo žil na lodi v přístavu, a těsně před mým odjezdem přišel hurikán. Byl jsem zakotvený na třech lanech a kotvě na řetězu. Nejdříve se přetrhly lana a pak řetěz tak, že se jedno oko řetězu přetočilo našířku a okamžitě prasklo. Vlny byly tak velké, že jsem se s lodí nemohl nikam dostat. Ale v poslední chvíli jsem vyskočil z lodi do vody, chytil se mola a vturánu byla loď na tisíce kousků, a naštěstí beze mne. Díky tomu jsem se usadil na ostrově.

Zároveň jsem chtěl v roce 1990 jet domů, jenže jsem neměl žádné doklady. A nikde na českých úřadech Pavla Rybku neznali, nemohl jsem získat potřebné papíry, a tak jsem si nechal znovu udělat české občanství. Jsem Čech.

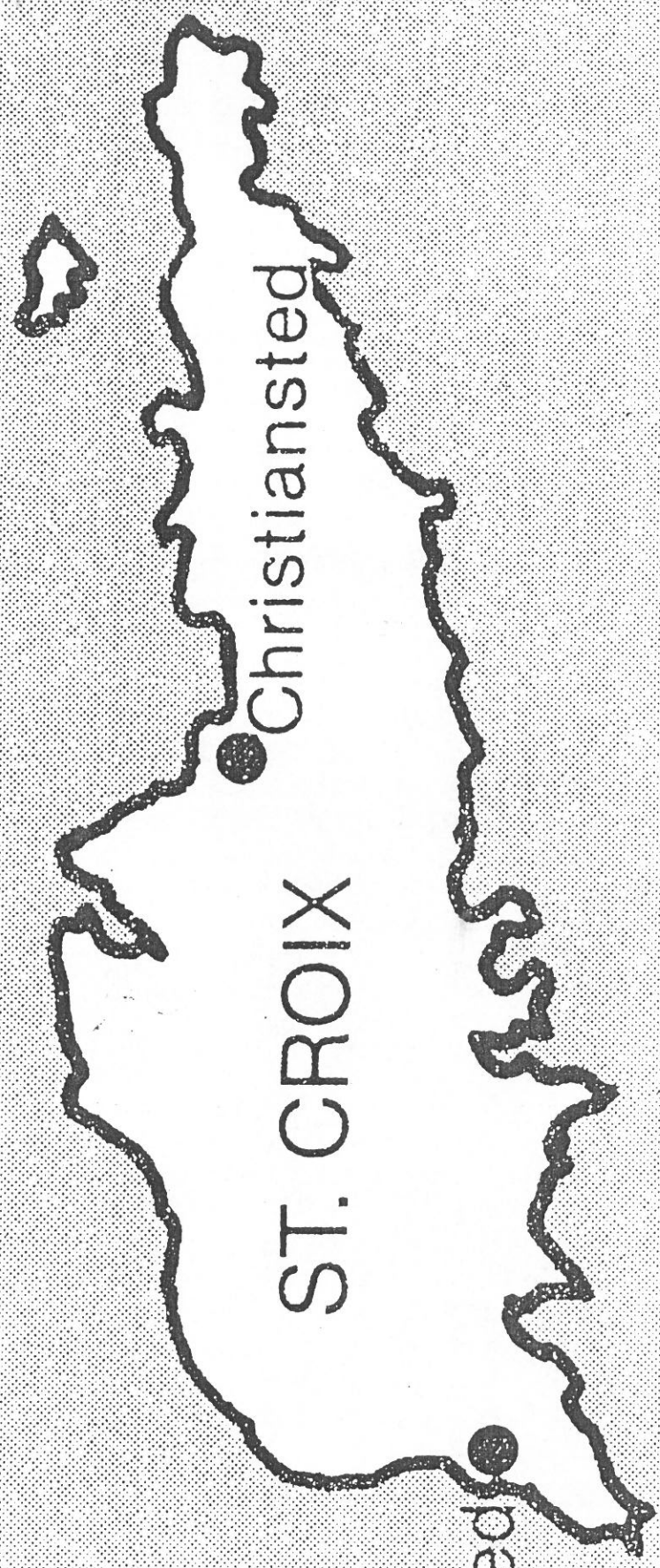
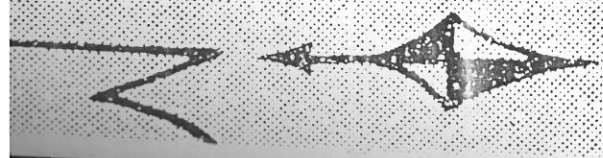
Vracel jste se po dvaceti letech. Jaké jste měl pocity po příjezdu sem?

Byl jsem moc zklamanej. Bylo to tu mnohem horší, než když jsem odjížděl v roce 1968. Ted', po deseti letech je vidět velká změna k lepšímu, ale změny jdou pomalu. Myslel jsem si, že transformace proběhne rychleji, tak za pět let. Lidé jsou tu dřiči, velmi si vážím svého bratra. My se máme ve Státech daleko líp. Já nechápu, proč tu lidé chovají slepice, aby se mohlo prodat pár vajec. Můj čas je přece mnohem dražší než těch pár vajec... Nezklamalo mě tu nic. Je tu čím dál tím líp. Všechno je otázka peněz a času. Lidé tady mají někdsy nerealistické plány, po revoluci říkali, 'já se osamostatním', a potom nepočítají s potížemi. Když přežijí první tři roky, tak teprve potom můžou říct 'já podnikám'. Je těžký všechno propočítat, najít odbyť, aby to vycházelo. Musí se všechno předem uvážit.

Všichni na světě vám závidí prezidenta Václava Havla. Jen je škoda, že s ním není mnohdy vláda zajedno, že je tu takový rozdíl v názorech.

Kde žijete?

Na St. Croix. Je součástí Panenských ostrovů. Jméno dostaly od Kolumba. Připomínaly mu armádu sv. Voršily, která byla složena ze samých panen. Jsou hodně pod vlivem

Christiansted

ST. CROIX

Frederiksted

LIBRARY

tepého mořského proudu. U Afriky se voda v proudu ohřívá a jde nahoru kolem našich ostrovů, kolem Bermud zpátky do Evropy, La Manchem k Norsku a zpátky do USA. Takhle cirkuluje.

Když byl americký prezident Jefferson pošťákem, bylo mu divné, jaktože loď jede z Ameriky rychleji než druhým směrem. On vlastně udělal první studii o Golfském proudu.

Co je vaším povoláním?

Mám smlouvu se správou přístavu na západním konci ostrova. Dělám pro ně opravu a údržbu bójí, na kterých jsou navigační zařízení pro lodě, jejich ukotvení, opravy mola a přístavu pro lodě. Mám malou loď, na které je dvoutunový hammer (*kladivo*) s navijákem, pomocí kterého zatloukáme velké kůly do vody.

Jaké je na ostrově klima?

Prší vlastně každý den. Jen v době hurikánů jsou tu větší srážky. Jinak prší krátce, ale intenzivně. Nad ostrovem je téměř pořád modrá obloha, díky proudu a pasátu mraky přijdou a rychle jsou pryč. Kvůli atmosférické poruše přšelo nedávno dvě hodiny, což je výjimečné, a spadlo moc vody, vytvořila se koryta, která jsem kolem domu zarovnával kameny čtyři hodiny.

Město Frederiksted, kde žiji a mám práci, je na západě ostrova. Dvěstě metrů od břehu je voda hluboká 20 - 25m. Mohou tu tedy přistávat cestovní lodě s větším ponorem. Všechny ostatní přístavy na ostrově jsou mělké, uměle udělané, kde lodě přistávají pomocí remorkérů. Na ostrově je víc průmyslu než cestovního ruchu a zemědělství. Je tu vlastně jedna z největších rafinérií ve světě, mnohokrát větší továrna než Staliňák, ale naprosto čistý provoz. Další velká továrna je na zpracování bauxitu. Taky je tu výroba rumu. (*Ochutnala jsem z třtiny vyrobený rum, je těžký, jakoby mastný, ale nejsem žádný znalec.*)

Chutná vám české pivo?

Je výborné, nejlepší je lounské (*ale piš, Gambrinus*). Americké pivo se nedá pít, musí se nejdříve vychladit na nulu, ale i vychlazené je hrozné.

Píšete ještě dopisy?

Ne nepíšu. Vůbec. Radši telefonuju. Rychle tak všechno vyřídím.

V Cítolibeč na den sv. Jakuba se ptala Věra Pokorná.

Přečetli jsme z kroniky Cítolib

Rok 1870

Sněhu dost! Dráha železná se zde vyměřovat počala.

Mlhavé jaro slibuje prý mnoho bouřek. Setba vlhká, špatné obilí na polích. 10. července přišla bouře a krupobití uškodilo v Lenešicích a na Bitínách zle potlouklo. Válka mezi Pruskem a Francií byla vypovězena 16.července a brzy začala. Skončila až po roce skorem pro Francii nešťastně.

Žně nebyly valné, žita málo. po konci ječmeny dobře nevzešly a pak nic nepřisadily - byly řídké. Chmel se špatně sušil, ale platil líp okolo 100 zl., jenže válkou nebyl hrubý vývoz. Stromy roku letošního postihl dosud málo známý nepřítel housenka, druhu malého, ale žravého. Housenky zbavily štěpy a švestky všeho listu a pokrývaly strom hustou pavučinou, že ani nový list rozvíti se nemohl. Cena slámy toho roku stoupla na 18 zl. za žitnou kopu, 12 zl. za ječnou. Cent sena platil se až za 4 zl., sláma za 1zl. 50 krejcarů.

Rok 1871

Sníh trval dosti dlouho. Jezdilo se po saních as 8 neděl, leželo ho na půl lokte.

Toho ledna pronajaté jsou na druhé šestiletí pozemky obecní a dosti draze co mělo mrzutost vzápětí, an se pak zpozorovalo, že stromoví mrazy utrpělo. 6. a 7. února počalo tát, avšak 8. silný mráz, což přikládáno za úhonu na stromoví, an oblevou rozpařené stromy mrazem trpěly. 19. konečně pustil sníh úplně.

Počalo se na uhlí kutati společně v Líšťanech začátkem března.

Setba jarní počala 9.března, byla však časovou nepohodou přetržena. Ku konci měsíce zima.

19. května ležel nový sníh na horách a zima byla celý měsíc, řípa cukrová, která se tu značně pěstuje poškozená prý tím, an poloviče jí šlo do květu.

Obilí stálo špatně, traviny nebylo hrubě ani viděti, až pak v červnu a červenci dešti se zotavily a povyroستly - byl to skoro div.

10. července zase suchá bouřka zde. Kroupy potloukly kolem Žatce dolu chmelnice až do Zeměch, pak to šlo přes Ohárku na Nečichy a dolu. Bouřky šly časté, ale málo vydatné.

Dráha pražsko-duchcovská počala se stavěti zde na jaře, polí mnoho zhyzděno, málo dávali výkupného, podskokem mnohé lidi o pozemky připravili a mnohému zase dobře zaplatili. Mnoho přátel nemělo celá ta stavba, an dle přání lidu se nestavěla pouze za užitkem se honíc, zehralo se špatnou stavbu a nám to škodilo jinak ještě: lid dostav dobrý výdělek nešel ku rolníku, a tak jsme byli nuceni mzdou a denním platem jíti značně výš: kupříkladu čeledín dostal 50 až 60 zlatých, děvečka 40 až 45 zlatých, nádeník žádal 1 zlatý denně, ženská 60 až 70 krejcarů, zedník, tesař 1 zlatý 50 až 2 zlaté. Stavivo placeno dosti draze: cihly 1000 kusů po 20-22 zlatých. Žně nebyly valné. Sypání také nešlo, an ječmen slabý byl a obilí ceny hrubé nemělo a pak ji i ztratilo. Výdej obnášel mnoho, an dělníkům se muselo mnoho platit. Sekáčů se platilo od korce žita 2 zl., od pšenice 1 zl. 42 kr., od ječmene 1 zl. 21 kr. Cena obilí byla as: pšenice 9 zl., žito 6 zl. 50 kr., ječmen 5.

Dne 3. září bouřka. Pěkně namoklo. Tím umožněno orbě, která nebyla s to dříve se řádně provést, a vlaha trvala až do setby.

Přišlo dne 12. září takzvané Královské poselství čili Královský reskript*, ovšem jenom na papíře. Královské ono poselství po celých Čechách rozšířeno a u veřejných místnostech vyvěšeno bylo.

Pozdní setba trpěla již suchem, pak se objevilo ohromné množství myší polních, které pšenice, žito a traviny celé rozryly a zrní sežraly a ostala ta místa pak prázdná po celý rok. Škoda je značná a obava, že se budou šířit je dosud.

Rok 1872

Zima toho roku byla dosti tuhá. Cena paliva stoupla. Platilo se 30 kr. za cent uhlí kamenného a 20 kr. za hnědého na místě výrobním a tam nebylo ještě zhusta k dostání.

Jaro bylo chladné a časté větry panovaly. Po setbě přišly deště, první bouřka 5. dubna a pak zemský déšť. V květnu šestého bouřka i opět v noci bouřky. Bouřky ty škodily zejména v Praze a v okolí padaly silně kroupy, ovoce hezky květlo, jenže stromy jsou slabé málo ovoce udržely. 14. dubna zmrzly švestky, spadly všechny. 18. dubna vypsány byly volby do Sněmu českého!** Volební zápas byl tuhý. Na venkově opoziční strana zvítězila. Historická šlechta vzdala se volby, an chabrus překonati nemohla a ústavácká strana všelikým způsobem vítězství se domáhala.

Šlechta historická záležela skoro ze samých starých mocných rodin, k nimž se hlásili Schwarzenbergové. Karel Schwarzenberg byl předsedou c.k. hospodářské jednoty pro Čechy a ta byla následekem řeči jeho proti obeslání světové výstavy ve Vídni rozpuštěna. Škoda byla jednoty té, která pro povznesení našeho hospodářství po tak dlouhá léta byla jediným zdrojem, jenž potom přestal, třeba byl změněn na takzvanou Radu zemědělskou. V květnu časté bouřky, housenek dost. Pěkné počasí ale panovalo. 22. počalo pršet až do 25. Bouřka za bouří i v noci mnoho pršelo.

Následkem tolika bouří byly povodně a stoupání vod toliké, sta lidu a dobytka zhynulo, spouště strašné způsobily povodně na polích a staveních, dráhy a mosty strhány tak, že doprava byla po několik týdnů nemožná.

*) v Císařském reskriptu Císař vyslovil jasněji odhodlání nechat se korunovat za českého krále a písemně stvrdil nedílnot a neodcizitelnost země. (Poznámka redakce)

**) V těchto nových volbách v dubnu ztratila tzv. historická šlechta své pozice ve velkostatkářské kurii. Během krátké doby bylo provedeno několik desítek převodů pozemkového vlastnictví ve prospěch tzv. ústavověrných (centralistických) voličů (tzv. volební chabrus). V kurii velkostatku pak jednoznačně zvítězili ústavověrní kandidáti. Proti původnímu předpokladu se čeští liberálové v den zahájení sněmu 24.4. na jednání nedostavili. (Poznámka redakce)

Architekt Josef Mocker

Na jaře letošního roku jsem se seznámila s Miroslavou Mockerovou, přímým potomkem Josefa Mockera-architekta. Pozvala mě na kus řeči nad rodinnou kronikou, kterou začal psát v roce 1942, na sklonku svého života, Miroslavin děda Josef Mocker, architektův synovec. Z kroniky jsem vybrala několik zajímavých částí, ve kterých se dočtete nejen o členech rodiny, ale i o dění v Cítolibeč.

První je věnována bratru Josefa-architekta Františkovi:

Narodil se 10.8.1830. Studoval v Litoměřicích a pak techniku v Praze. V roce 1848, kdy Evropu ovládl duch svobody a kdy studenti bojovali na barikádách, také strýc František toho se zúčastnil a když pak vše smutně skončilo, mnohý student, aby se zachránil, hledal útočiště v semináři anebo na vojně. Jak babička vyprávěla mé matce, přiběhl jednou ráno strýc z Prahy bez čepice a honem, že se musí dát na vojnu, aby unikl pronásledování. Odjel do Brna, pak jako důstojník byl v různých místech v Uhrách. Vojna patrně se mu nelíbila, a proto jako nadporučík šel do penze, kterou trávil v Cítolibeč. Bydlel v té budově od vrat vpravo, která na pohled vypadala stejně jako budova po straně levé a která počátkem roku 1929 byla zbořena. Strýc „Franz“, jak se mu říkalo, dostal od otce statek č. 76, který měl dříve číslo 46 a když zemřel svobodný 18.3.1873 na zápal mozkových blan, bez poslední vůle, připadl statek ten stejným dílem mezi 3 bratry: Josefa (*architekta*), Václava a Adolfa. Když strýcové Josef a Adolf zemřeli, připadly jejich dětem tyto třetiny, které se mezi ně drobily a teprve když všechny děti staly se plnoletými po válce světové, koupil jsem od nich dvě třetiny a to každou za 50.000,- Kčs a tak zase majetek ten sloučil v jeden celek.

Strýc Franz dal podnět k založení prvního spolku Oul v Cítolibeč. Spolek Oul byl vlastně obchod se smíšeným zbožím. Mohlo se mu dobře dařiti, kdyby měl poctivé skladníky. Vystřídali se dva, jeden nebyl dost poctivý a ztrátu zakryl tím, že fingoval vloupání a druhý pamatoval více na sebe. Spolek Oul měl své místnosti tam, co je dnes Kampelička. Po málo letech se rozešel.

(Pokračování příště...)

Ve dnech 29. března až 9. května 1999 uspořádala V Lobkovickém paláci na Pražském hradě Královská kolegiální kapitula sv. Petra a Pavla na Vyšehradě, ve spolupráci s Národním muzeem v Praze a Státním ústředním archivem v Praze, pod záštitou Jeho Eminence Miloslava kardinála Vlka, arcibiskupa pražského a primase českého výstavu ke 100. výročí úmrtí Josefa Mockera.

Na podzim letošního roku bude uspořádána ještě jedna významná výstava našeho rodáka, na níž Vás pozveme prostřednictvím regionálního tisku a místního rozhlasu.

Věra Pokorná